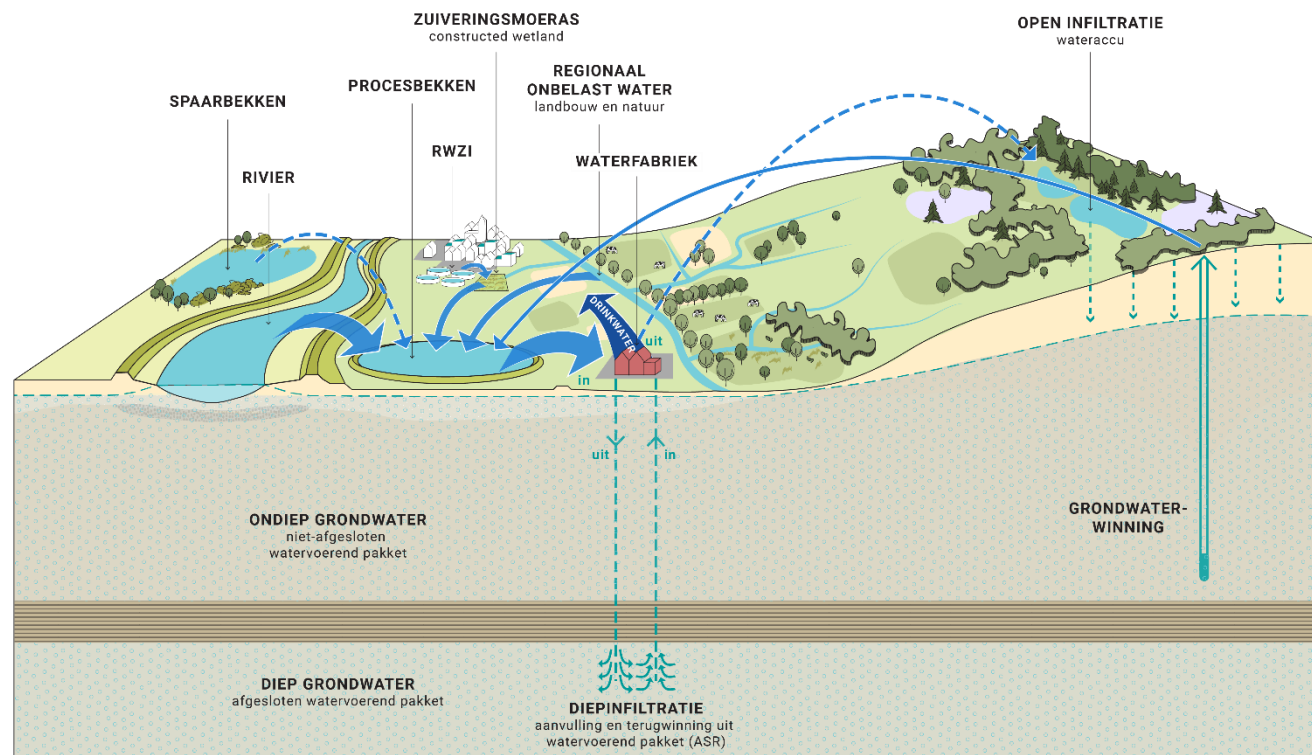
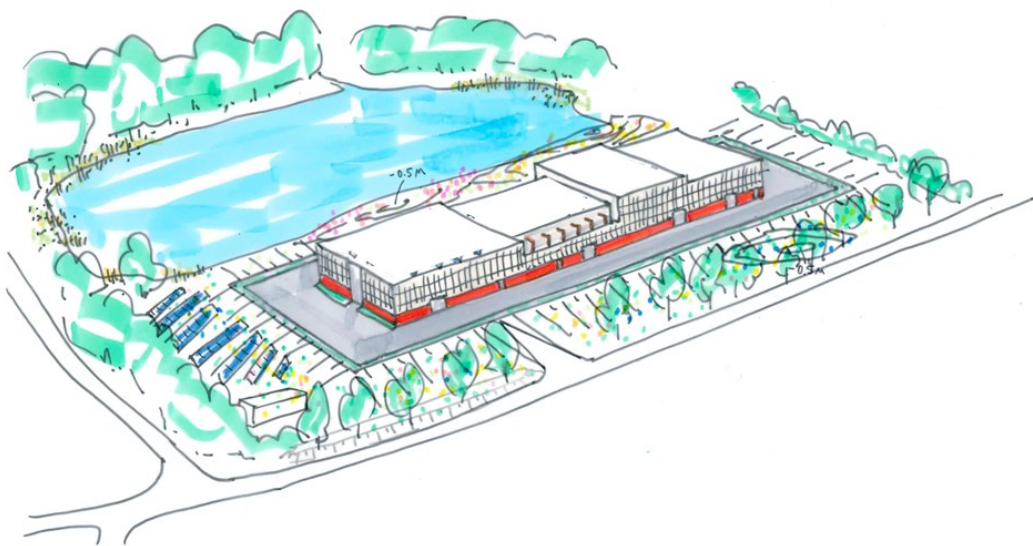

Vitens Living Lab - Strategisch Hart IJsselvallei

Aqua Nederland – 20 maart 2025

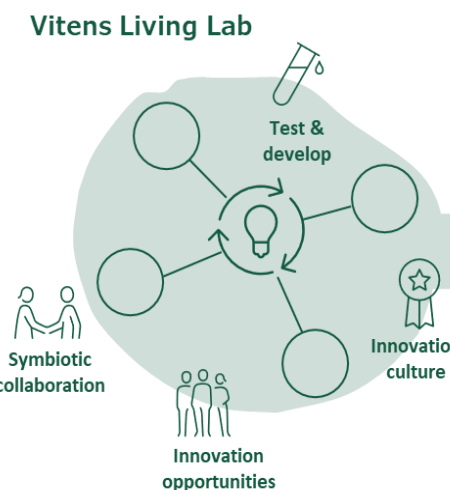
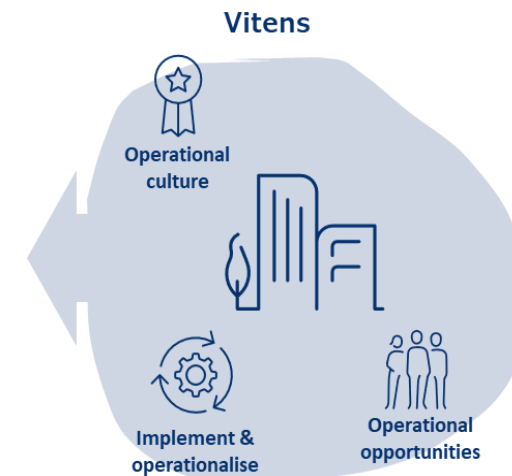
- Delta van zwaarbelaste rivieren de Rijn, Maas en Schelde
- Groeiende bevolking van ca. 18 miljoen (425/km²), no. 14 in de wereld
- Grote land- en tuinbouwsector, 2e exporteur wereldwijd in landbouwproducten (na de VS)
- Behoorlijke **industriële productiecapaciteit**
- Drogere en warmere zomers, nattere winters door klimaatverandering
- Beleid historisch gericht op het droog houden van land
- **Complex watermanagement met veel en diverse stakeholders met duidelijke belangen**

- Grootste drinkwaterbedrijf van Nederland, 5,8 miljoen klanten
- Grondwater-gebaseerde drinkwatervoorziening: 93 voornamelijk kleine-capaciteit productiebedrijven verspreid over het hele gebied
- Toename drinkwatervraag
- Weinig tot geen operationele reserve, bestaande grondwinningen onder druk
- Hoog investeringsvolume, verdubbeling in komende jaren
- Doorlooptijd voor ontwikkelen van een nieuwe locatie kost 10-20 jaar, voornamelijk als gevolg van **stakeholder complexiteit**

1. Ontwikkelen en aantonen **drinkwaterconcept van de toekomst binnen 5 jaar** na start samenwerking
2. Proeflocatie met productiecapaciteit van **5 tot 10 miljoen m³/jaar** uit oppervlaktewater en/of oevergrondwater (en/of andere bronnen)
3. Toepassen **innovatief drinkwaterconcept** met beperkte impact op ruimtebeslag en omgeving (invulling geven aan Lange Termijn Visie, Streefstructuur, en Elke druppel duurzaam)
4. Drinkwaterconcept is **modulair, opschaalbaar en duurzaam**
5. **Blauwdruk** voor opschaling naar gestandaardiseerde installaties van 50 miljoen m³/jaar in de toekomst (combi grond-, oppervlakte- en oevergrondwater)
6. Samenwerking en co-creatie in **gouden driehoek** (Vitens – markt – overheden)
7. **Versnellen omgevingsproces** en parallel werken met betrokkenheid omgevingspartners (snellere doorloop)
8. Leveren **drinkwater**

Gezamenlijke uitdagingen en toenemende onzekerheid

Samenhangende maatschappelijke opgaven

Gezond en veilig

Voldoende voedsel
en water

Voldoende energie

Voldoende
woonruimte

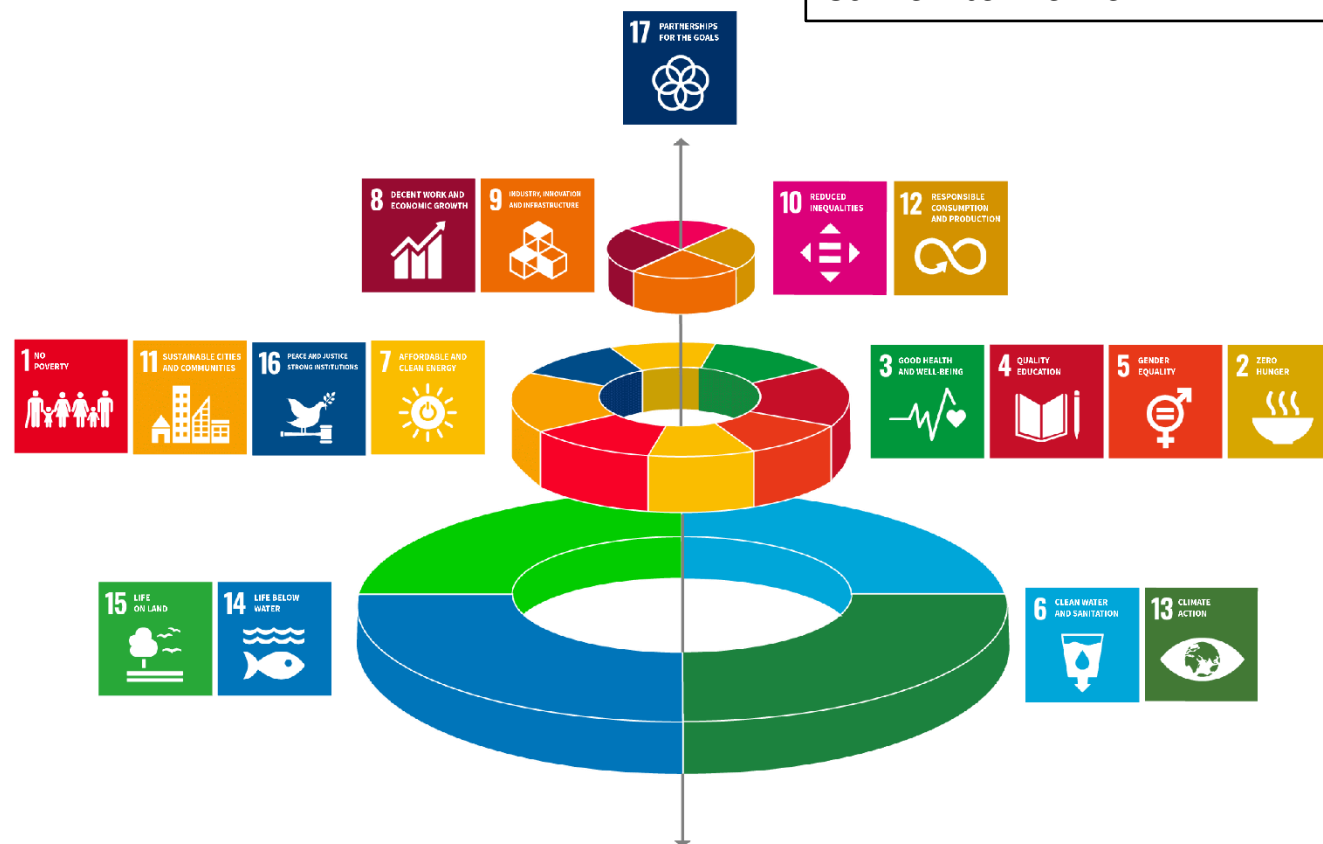
Sociale & rechtvaardige
bestaansmodellen

Robuust & adaptief

Binnen ecologische
draagkracht

Omgevingskwaliteit

Niet alles kan, ruimtelijke puzzel:
"Wat we willen past niet zonder
samen te werken"

Ombouw industrie

LNV vraagt mening boeren over kringlooplandbouw

transitie watersysteem

We moeten ons water niet langer naar de zee brengen

Wonen of windmolens? Botsende belangen in het Utrechtse buitengebied

Vitens: 'Sproei dit weekend niet en vul ook geen opzetzwembaden'

PFAS EN STIKSTOF: HOE NU VERDER?

Het beheer van Nederlands drinkwater schiet tekort

stikstofproblematiek

DROOGTE

'Plant- en diersoorten staan op uitsterven door droogte'

De aanhoudende droogte is voor de natuur funest, zeggen natuurorganisaties. „Herstellen van vorig jaar lukt nu niet.”

22 JULI 2019

waterkwaliteit

landbouwtransitie

Met dit klimaatakkoord wordt voldoen aan het Urgenda-vonnis bijna onmogelijk

Menskracht

energie transitie

Boeren en waterschappen worstelen opnieuw met grote droogte

Piek in waterverbruik Overijssel en Gelderland: komt er straks geen druppel meer uit de kraan?

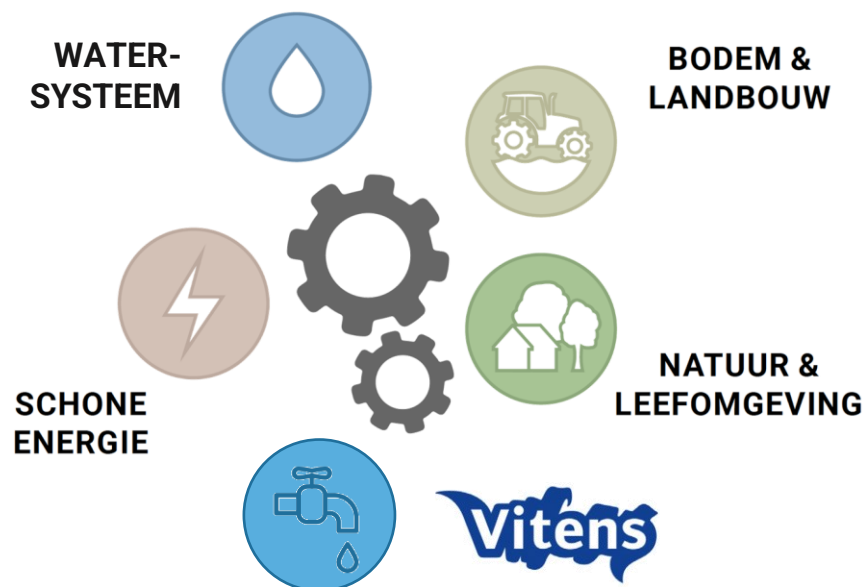
klimaatopgave

Biodiversiteit

Vitens wil onderdeel zijn van de oplossing

Samenhangende maatschappelijke opgaven

De opgaven duurzaam opgelost

De functies in balans, beter nog: synergie!

**Drinkwaterwinning op een goede manier
geïntegreerd**

Trendbreuk gerealiseerd: versnelling!

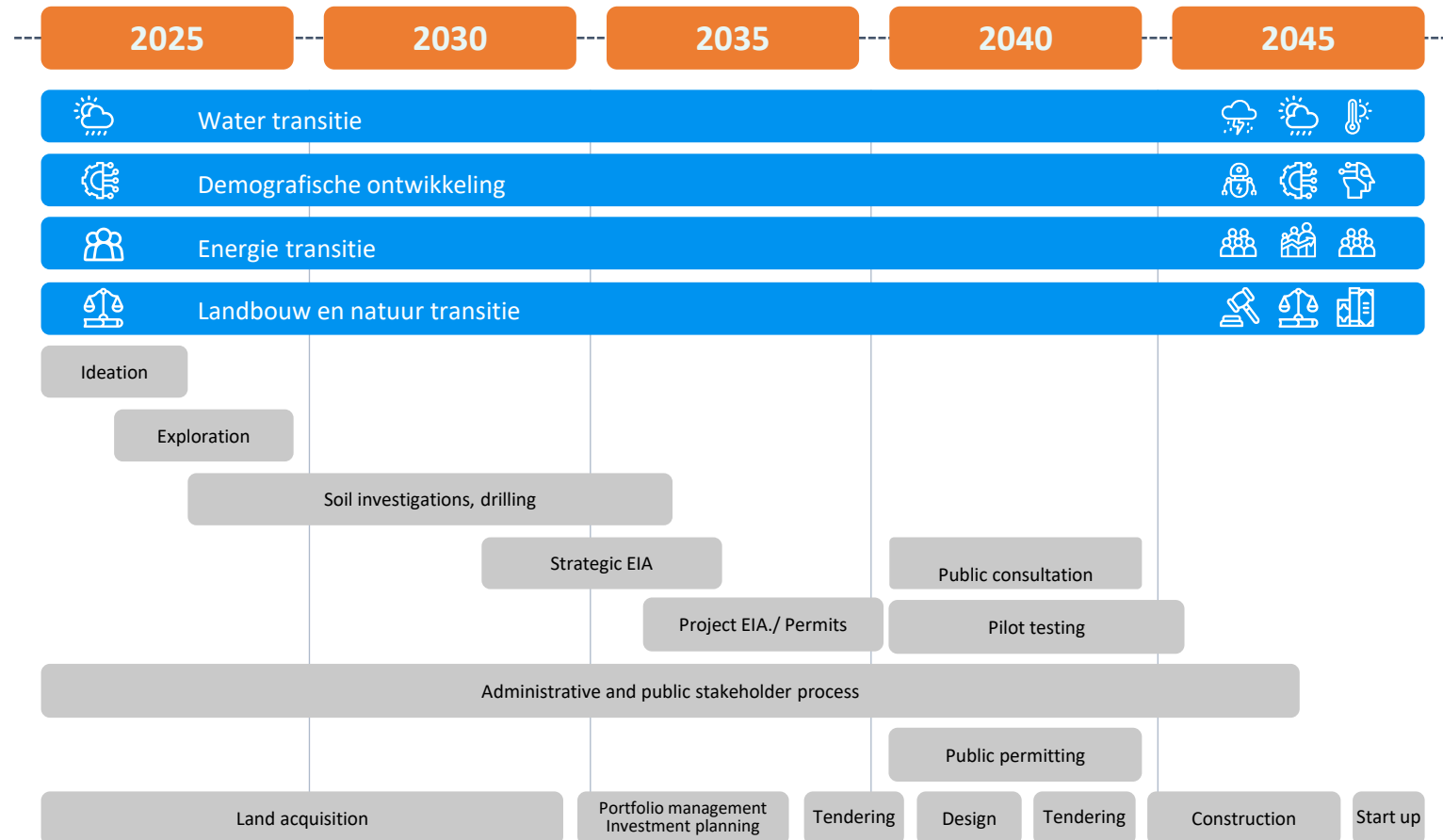
Grensontkennend samenwerken

Gedeeld eigenaarschap

Heldere rolverdeling

**Samen dilemma's doorbreken:
keuzes maken**

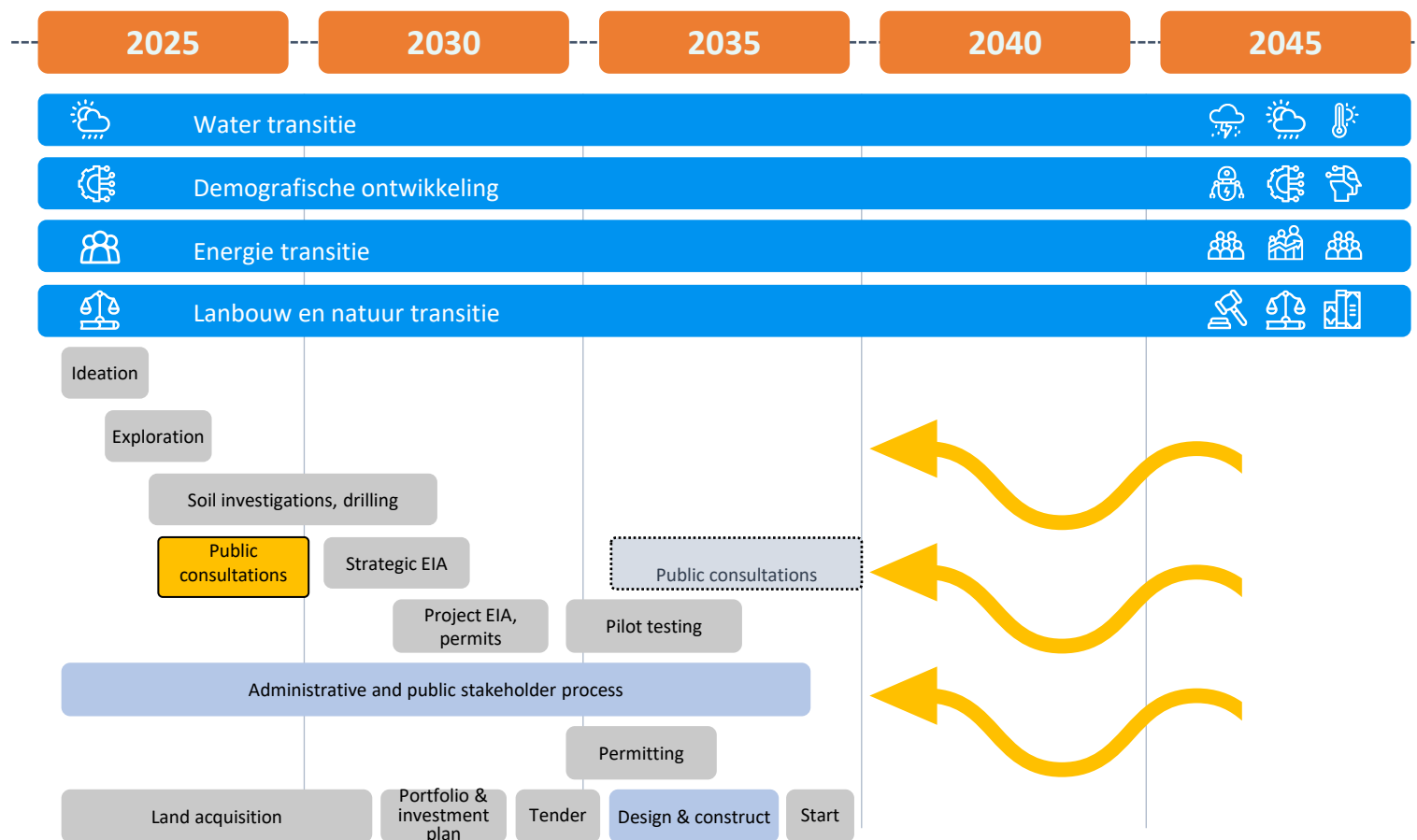
Huidige tijdlijn voor de realisatie van nieuwe drinkwater productielocatie

Versnelling is nodig!

- Een meer ondernemende manier van werken met de omgeving
- Stakeholder betrokkenheid, om te versnellen
- Omarmen maatschappelijke ontwikkelingen
- Toekomstgericht
- **Cocreatie om te versnellen**
- **Opgeven van autonomie, tbv samenwerking**

Zoeken naar het drinkwaterconcept van de toekomst

Nederland is gezegend met **veel zoetwater** en **buffermogelijkheid** van grondwater in **poreuze ondergrond**.

Diep Grondwater is en blijft de **ideale bron** maar is helaas (nog) **niet duurzaam beschikbaar**

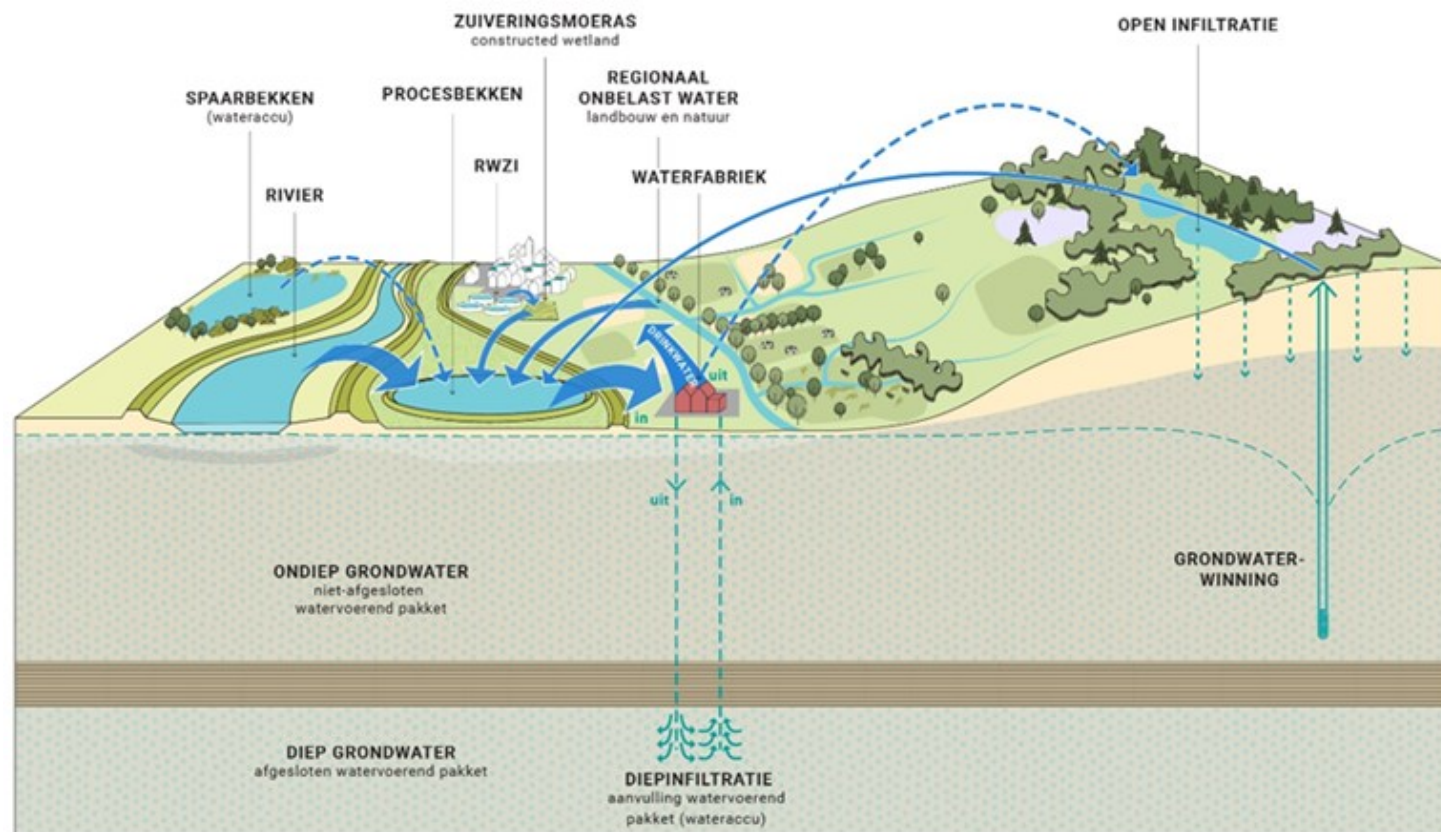
Lange termijn stip op de horizon: **schone (grond)waterbronnen zeker stellen: Panorama Waterland en de eeuwige bron**, als onderdeel van **herstelde watersystemen**

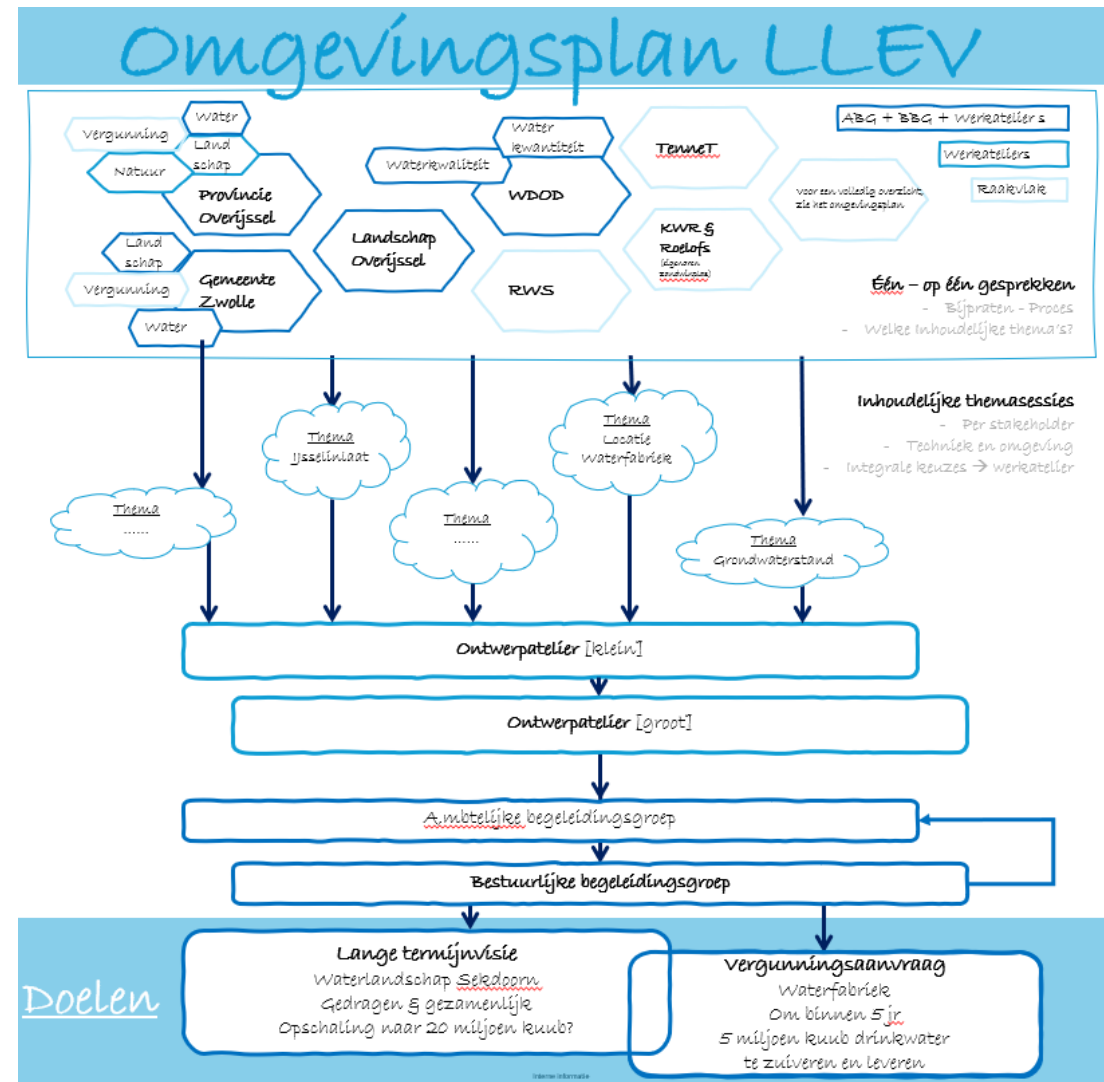
De weg daar naartoe >> **Multi-bron strategie**

Korte termijn: oppervlaktewater bronnen snel beschikbaar maken. Vergt ruimte en concessies (gebiedsvreemd water)

Middellange termijn: multi-bronnen opschalen + buffers om seizoen tekort te overbruggen:

- **Wateraccu's** stuwwallen
- **Diepinfiltratie en terugwinning** (ASR)
- **Spaarbekkens**
- **Bestaande winningen omvormen en knelpunten oplossen** (mitigatie/compensatie / reallocatie)

Vertalen naar een ondernemende omgang met de omgeving

De omgeving benutten, keuze voor een locatie op basis van:

- Waar is ruimte om te ontwikkelen?
 - Waar zijn minder ruimtelijke en wettelijke beperkingen?
 - Welke ruimtelijke visies passen bij ons initiatief?
 - Waar hebben we zo min mogelijk impact op stakeholders?
- Hoe is het DWC dan in te passen en op te bouwen?
 - Vél eerdere betrokkenheid van stakeholders
 - Gedeelde ambitie voor versnelling
 - Nut en noodzaak
 - Vertalen van wensen, visies en strategieën van andere partners in technische mogelijkheden
 - Opbouwen acceptatie dat er (naast alle voordelen) ook nadelen zijn

